

MARIN SORESCU JÓNÁS CÍMŰ MŰVÉT MUTATJÁK BE AZ ÉVAD UTOLSÓ PREMIERJEKÉNT A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZBAN

A magányos halász, akit elnyel a cethal

„Számomra a Jónás a mai világ művészenek létállapotáról, a hittel kapcsolatos kételyeiről szól” – fogalmazott Tompa Gábor rendező, aki Marin Sorescu Jónás című drámáját állította színpadra a Kolozsvári Állami Magyar Színházban. Az évad utolsó bemutatóját vasárnap láthatja a közönség.

» K. J.

A Kolozsvári Állami Magyar Színház idei évadának utolsó bemutatóját vasárnap este 8 órától tartják a színház stúdiótermében. Marin Sorescu Jónás című drámáját Tompa Gábor állította színpadra, az előadás a bukaresti Nottara Színház és a Kolozsvári Állami Magyar Színház koprodukciójaként jött létre. Marin Sorescu első színdarabja, a Jónás, A sekrestyés (Paraclicerul) és A méhkirálynő (Matca) című művekkel együtt alkotja A sóhegy szomjúsága című trilógiát. A bibliai Jónással ellentétben Sorescu magányos halásza nem hordoz semmilyen bűnt, semmilyen vétet. Már a történet elején elnyeli egy hatalmas hal, és ahányszor sikerül megszöknie a hal gyomrából, mindig egy nagyobb gyomorba kerül, egyik börtönből a másikba – ami végtére is az emberi lét sajátossága.

„Engem Jónás egyrészt a vallás, másrészt a kortárs művész szempontjából érdekel. Számomra a Jónás a mai világ művészenek lét-

A Jónás című darab a mai világ művészenek létállapotáról, a hittel kapcsolatos kételyeiről szól

» **„A művész kapcsolatáról szól Istennel, az istenséggel, ihlettel, reménnyel és reménytelenséggel egy olyan világban, ahol kommunikáció már szinte nem is létezik.”**

állapotáról, a hittel kapcsolatos kételyeiről szól. A művész kapcsolatáról Istennel, az istenséggel, ihlettel, reménnyel és reménytelenséggel egy olyan világban, ahol kommunikáció már szinte nem is létezik” – fejtette ki Tompa Gábor. Mint fogalmazott, pontosan ezt akarták megragadni azzal, hogy behozták a Cristina Juncu által játszott szereplőt, aki egyfajta kommentátor, visszhang, angyal, szirén, a kísértő

hangok megszemélyesítője. „Ő jelképezi a kommunikáció hiányát a mai világban, amikor a túlságosan is fejlett technológiák korát éljük. Ez az, amit fel akarunk mutatni. Máskülönbén a szöveg rendkívüli költői erővel bír, különleges a humora is, amit nem lehet figyelmen kívül hagyni, hiszen Sorescu és főhőse számára a túlélést jelenti. Túlélni a humor révén” – mondta a rendező. Carmencita Brojboiu dísz-

-let- és jelmeztervező az előadás látványvilágáról szólva kifejtette, összegyűjtöttek mindenféle tárgyat, amiről úgy képzeltek, hogy benne lehet a cethal gyomrában, ugyanakkor megpróbálta világossá tenni a terem sötét terét, és azt akarta, hogy minden fehér legyen, aztán ott van a partra dobott kagylók fehérje, amikor megszáradnak. „Tulajdonképpen a víz és a só kioldja az összes színt, és minden krétafehér lesz. Éppen ezt a hatást akartuk elérni: ezt a fehéret, a mindenféle sajátos színtől megszabadított teret. Ugyanakkor a mi cethalunk sok olyan tárgyat is lenyelt, melyeket az emberek dobálnak a tengerbe. Szemetet, műanyagot... Tehát a mi cethalunk egy ma élő bálna” – fogalmazott a díszlet- és jelmeztervező. Ada Milea, az előadás zeneszerzője elmondta, számára a Jónás című költemény a magányról szól, arról, hogy mennyire elveszettek vagyunk ebben a világban, bármennyire is úgy tűnik, hogy jól megvagyunk benne. „A cethal belsőének rezonálnia kell Jónás gondolataira minél szokatlanabb módon. A szövegek megzenésítése Tompa ötletei nyomán született, és azt hiszem, maguktól szólaltak meg. A Cristina Juncu énekelte dalok tragikus humora minket is olykor-olykor nevetésre fakasztott. És szeretném, ha a nézők is ezt éreznék” – fogalmazott Ada Milea. A címszerepet Gabriel Răuță játssza, Cristina Juncu pedig a Visszhang szerepében egyfajta alteregója Jónásnak. Az előadás díszlet- és jelmeztervezője Carmencita Brojboiu, a zenét Ada Milea jegyzi. Az előadás román nyelven tekinthető meg magyar és angol felirattal.

Nagybányától Brassóig – erdélyi festők munkáiból látható tárlat Gyulán

» KRÓNIKA

Erdélyi festők munkáiból látható tárlat a Békés megyei Gyulán: Magyarországon ritkán látható festmények, a legjelentősebb magyar és szász vonatkozású magángyűjtemények közé sorolható kollekciónak, a Németországban élő dr. Böhm József gyűjteménye látható a Kohán Képtárban június

» **Böhm-gyűjtemény egyediségét az adja, hogy nem a magyar képzőművészet háttérterületként gondol az erdélyi művészetre, ráadásul a térség nemzetiségeinek képzőművészetét sokszínűnek, mégis egységesnek mutatja be. A román határ mellett fekvő város másik négy kiállítóhelye mellett a Kohán Képtárat is működtető Erkel Ferenc Kultu-**

1-jétől – közölte a gyulai intézmény. A Böhm-gyűjtemény egyediségét az adja, hogy nem a magyar képzőművészet háttérterületként gondol az erdélyi művészetre, ráadásul a térség nemzetiségeinek képzőművészetét sokszínűnek, mégis egységesnek mutatja be. A román határ mellett fekvő város másik négy kiállítóhelye mellett a Kohán Képtárat is működtető Erkel Ferenc Kultu-

rális Központ és Múzeum Nonprofit Kft. tavaly Hunya Gábor magyar és román kortárs képzőművészeti alkotásokat tartalmazó magángyűjteményét szerepeltette a galériában, már akkor azzal a szándékkal, hogy minőségi, határon átnyúló kollekciónak jelenjen meg a nyári szezonra. Ezt a kezdeményezést erősíti idén a Böhm-gyűjtemény. A többek között Ziffer Sándor, Perlrott Csaba Vilmos, Ferenczy Noémi, Tibor Ernő és Mattis Teutsch János neve fémjelzte gyűjtemény egyes darabjai a nemzetközi mezőnyből is kiemelkednek. „A kollekciónak nemcsak a magyar, hanem a szász képzőművészeket, Hans Edert, Fritz Kimmet vagy a kevésbé ismert Grete Csaky-Coponyt is beemeli, ami meglepő, mert a magyarországi művészettörténet-írás, de még az erdélyi is igen ritkán gondolkodik sokszínű régiókban, inkább csak a magyar művészet körülhatárolására törekszik – értékelte a bemutatásra kerülő anyagot dr. Szűcs György művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria tudományos főigazgató-helyettese. Hozzátette: a teljes gyűjtemény, de még a Gyulára érkező válogatás is olyan műveket tartalmaz, amelyek akár a Magyar Nemzeti Galéria állandó kiállításában is helyet kaphatnának.

A művek többsége a figuratív ábrázolás körébe tartozik, ezen belül inkább érzelemgazdag, expresszív megközelítésmóddal él, így nagyon sok átkötést találhatnak majd az érdeklődők a képek között. A gyűjtemény tulajdonosa, a németországi Freibergben élő dr. Böhm József erdélyi születésű. A gyűjtemény alapjait idős Böhm József tette le az 1960-as évek elején, amikor Nagybányán élő nagybátyját koholt politikai vádak alapján letartóztatták, a tulajdonában lévő képeket pedig árverésre bocsátották. A Böhm házaspár a gyűjteményt igyekezett megmenteni a szétszóródástól. A család 1981-ben költözött Németországba, a gyűjtemény gyarapítását ifj. Böhm József is folytatta. Amikor az addig vásárolt műtárgyak árai jelentősen felszöktek, döntött úgy, hogy a kollekciónak nagybányairól erdélyre szélesíti. Mivel elsősorban a kisebbségi alkotók művei érdeklik, a magyarok mellett erdélyi szász művészek munkái kerültek kollekciónak. A Nagybányától Brassóig – erdélyi festők a Böhm-gyűjteményből című kiállítás június 1 – augusztus 25. között tekinthető meg Gyulán a Kohán Képtárban, júniusban kedd és vasárnap között, július 1-jétől pedig minden nap (hétfőn is) 10–18 óra között.

Augusztus végéig tekinthető meg Gyulán az erdélyi festők alkotásait felvonultató nagyszabású tárlat

RUSZORVÓK CSABA/GYULAI HÍRLAP